Raadsvoorstel

Zaaknummer 1059498

Onderwerp:

Ontwerp-wijziging gemeenschappelijke regeling Waardlanden

Vergaderdatum raad: 25 april 2024
Geheim: Nee
Steller: Hans van Mechelen
Portefeuillehouder: Wethouder Van Maanen

Beslispunten

1. Een zienswijze in te dienen over de ontwerp-wijziging van de gemeenschappelijke regeling Waardlanden.

Inleiding

Met ingang van 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De wetswijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken.
De regeling Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden moet naar aanleiding van deze wetswijziging aangepast worden.

Een aantal wijzigingen van de Wgr is op 1 juli 2022 direct in werking getreden, een ander deel moet binnen twee jaar geïmplementeerd zijn in de gemeenschappelijke regeling. De wijzigingen die op 1 juli 2024 ingevoerd moeten zijn betreffen de volgende onderwerpen:

1. Zienswijze voor besluiten;
2. Burgerparticipatie;
3. Evaluatie;
4. Afspraken over uittreding.

Daarnaast vinden het college en Waardlanden het ook wenselijk om in de regeling wijzigingen door te voeren met betrekking tot de stemprocedure in het bestuur en het kunnen handelen bij urgente situaties door het bestuur van Waardlanden. Deze wijzigingen zijn niet ingegeven door de wetswijziging. Het college heeft de ontwerp-wijziging behandeld op 19 maart 2024 en legt de ontwerp-wijziging voor aan de raad om deze de mogelijkheid te geven zijn zienswijze te geven.

Dit voorstel bevat als bijlage de gewijzigde (concept) tekst van de regeling en een toelichting daarop en tevens een concept-zienswijze.

Beoogd effect

Voldoen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1.1 Aan de raad voorleggen voor zienswijze is een wettelijke verplichting.
Op grond van Artikel 1, lid 3 Wgr dient het ontwerp (of de wijziging) van een gemeenschappelijke regeling aan de raad te worden voorgelegd. De gemeenschappelijke regeling Waardlanden is een collegeregeling. Dit betekent dat zienswijzen van de raad op een voorstel tot wijziging van de regeling gericht moeten worden aan het college en niet aan Waardlanden. De raad kan binnen acht weken een zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen bij het college. Indien de raad geen zienswijze naar voren wenst te brengen, dient het college hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte te worden gesteld.

1.2 Een mogelijkheid tot zienswijze op het jaarverslag is niet opgenomen in de regeling.
De raad heeft op 8 februari 2024 de Nota Samenwerking vastgesteld. Daarin heeft hij de gemeenschappelijk regeling Waardlanden aangemerkt als samenwerkende partij met prioriteit 'hoog'. Voor samenwerkende partijen in die categorie vindt de raad het o.a. belangrijk zijn zienswijze te kunnen geven op de jaarrekening. Hoewel niet wettelijk verplicht ziet de raad dit graag opgenomen in de regeling.

1.3 Een afwegingskader voor de toepassing van artikel 19 ontbreekt.
Bij een eventueel besluit om artikel 19 lid 1 toe te passen moet aannemelijk worden gemaakt door het bestuur van Waardlanden dat de betreffende situatie bijzonder en/of urgent is. Een afwegingskader daartoe ontbreekt. Een eventueel beroep op artikel 19 door het bestuur zou moeten worden onderbouwd op basis van de 3 O's: het moet om een Onvoorziene, Onuitstelbare en Onontkoombare uitgaaf gaan.

1.4 De ontwerp-wijziging en de toelichting komen niet overeen betreft artikel 19.
De toelichting op de ontwerp-wijziging benoemt bijzondere/urgente situaties als aanleiding voor het toepassen van artikel 19 lid 1. In de ontwerp-wijziging wordt echter enkel het verschuiven van begrotingsposten als aanleiding benoemd. Er is nu ruimte voor interpretatie en daarmee misverstanden. De tekst van de regeling moet een compleet en zelfstandig overzicht geven van de aanleidingen die toepassing van artikel 19 lid 1 toestaan.

1.5 Het is onduidelijk hoe investeringen zich verhouden tot de maximale wijziging in exploitatiekosten.
De toelichting op de ontwerp-wijziging benoemt het doen van acute investeringen als mogelijkheid in het geval van bijzondere/acute situaties. Het doen van investeringen heeft kapitaallasten en afschrijving als gevolg. Het is niet duidelijk hoe het investeringsbedrag en de daaruit voortkomende financiële verplichtingen zich verhouden tot de gestelde grens van 1% van de jaarlijkse exploitatiekosten. De tekst van de regeling mag hier geen ruimte voor interpretatie laten.

Risicoparagraaf

1.1 Waardlanden moet zijn financiën onder controle krijgen.
Het geven van beslissingsruimte, zoals beschreven in artikel 19 van de ontwerp regeling, lijkt haaks te staan op de opgave waar Waardlanden voor staat om de financiën onder controle te

krijgen en de bedrijfsvoering binnen de begroting uit te voeren.
Daarom zijn in artikel 19 lid 2 ook de volgende uitgangspunten c.q. regels opgenomen:

- Het is geen automatisme om de zienswijzeprocedure niet toe te passen;
- Het is aan het bestuur om (bij de niet wettelijke verplichting tot zienswijze) een afweging te maken om wel of geen zienswijzeprocedure toe te passen;
- Bij het niet toepassen van de zienswijzeprocedure geeft het bestuur altijd beargumenteerd aan waarom is gekozen om deze niet toe te passen;
- De financiële toekomstige gevolgen worden altijd opgenomen in de eerstvolgende financiële stukken (begrotingswijziging of jaarrekening);
- Bij de afweging van het bestuur om wel/niet de zienswijzeprocedure toe te passen houdt het bestuur rekening met het beleid van gemeenten, wensen van de raad etc.

Gevolgen voor mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Betrokkenheid pers

Informeren via besluitenlijst.

Financiële paragraaf

Artikel 19 lid 1 geeft het bestuur van de GR extra financiële speelruimte in geval van calamiteiten en bij budgetverschuivingen, zonder dat de raad om een zienswijze wordt gevraagd. Het gaat erom dat het bestuur van Waardlanden direct kan handelen in geval van onvoorziene omstandigheden die om een acute investering vragen, bijvoorbeeld in geval van brand of een ongeluk, waardoor de veiligheid of de continuïteit van de uitvoer op het spel staan. In de ontwerp-wijziging wordt nu alleen melding gemaakt van verschuivingen van begrotingsposten als aanleiding voor het gebruik van artikel 19 lid 1. Toepassing van dit artikel in geval van bijzondere/urgente situaties staat alleen in de toelichting op het bestuursvoorstel beschreven. Daarnaast wordt in de toelichting het doen van acute investeringen benoemd als mogelijkheid voor het bestuur van Waardlanden in geval van bijzondere/urgente situaties. Het doen van investeringen heeft kapitaallasten en afschrijving als gevolg. Het is niet duidelijk hoe het investeringsbedrag en de daaruit voorkomende financiële verplichtingen zich verhouden tot de gestelde grens van 1% van de jaarlijkse exploitatiekosten. Artikel 19 lid 2 beschrijft de regels en uitgangpunten voor toepassing van lid 1. Er ontbreekt een duidelijk afwegingskader. Een eventueel beroep op artikel 19 door het bestuur zou moeten worden onderbouwd op basis van de 3 O's: het moet om een Onvoorziene, Onuitstelbare en Onontkoombare uitgaaf gaan.

Participatieparagraaf

Het bestuur en management van Waardlanden zijn nauw betrokken bij de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.
Er is geen sprake van participatie van inwoners bij de aanpassing van de regeling.

Duurzaamheidsparagraaf

Niet van toepassing.

Communicatieparagraaf

Geen bijzonderheden.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

Signed By: j.de.jonge@vijfheerenlanden.nl
19/03/2024 11:06:46 CET
ID: 7a3044a2-e02c-4ce1-98d4-cbe9202e7a42
Auth: Consent

W.J. (Judith) de Jonge

de burgemeester,

Signed By: s.frohlich@vijfheerenlanden.nl
19/03/2024 11:28:04 CET
ID: 7a3044a2-e02c-4ce1-98d4-cbe9202e7a42
Auth: Consent

S. (Sjors) Fröhlich

Bijlagen

1. Bestuursvoorstel Waardlanden met toelichting op wijziging Gemeenschappelijke Regeling Waardlanden
2. Brief van raad aan college met concept-zienswijze ontwerp-wijziging gemeenschappelijke regeling Waardlanden
3. Gewijzigde versie Gemeenschappelijke Regeling Waardlanden - incl. zichtbare wijzigingen
4. Gewijzigde versie Gemeenschappelijke Regeling Waardlanden